

Sygn. akt V Ca 19/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu V Wydział Cywilny Rodzinny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Hryniewicz (spr.)

Sędziowie: SO Jolanta Pietrzak

SO Ewa Nowaczyńska

Protokolant: sekr. sąd. Karol Rogoża

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 kwietnia 2014 r.

sprawy z powództwa Z. B.

przeciwko G. B.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 31 października 2013r., w sprawie III RC 604/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla obowiązek alimentacyjny powoda Z. B. na rzecz pozwanej G. B. poczynając od 1 sierpnia 2013 roku, wynikający z wyroku Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 23 kwietnia 2009 roku w sprawie VC 1579/08;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. nie obciąża pozwanej kosztami procesu za obie instancje.

Sygn. akt Ca 19/14

UZASADNIENIE

Powód Z. B. w pozwie złożonym roku domagał się uchylenia obowiązku alimentacyjnego od dnia 01 lipca 2013 r. wobec jego byłej żony G. B., ustalonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 23 kwietnia 2009 r., sygn. akt V C 1579/08 w kwocie po 150 zł miesięcznie.

Pozwana G. B. wniosła o oddalenie powództwa .

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Elblągu oddalił powództwo.

Orzeczenie powyższe było wynikiem następujących ustaleń i wniosków :

Małżeństwo powoda Z. B. i pozwanej G. B. zostało rozwiązane przez rozwód z winy pozwanego wyrokiem Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie sygn. akt VC 1579/08. W wyroku tym na rzecz pozwanej od powoda zostały zasądzone alimenty w wysokości po 150 zł miesięcznie, płatne do piętnastego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat.

W czasie, gdy wydawany był wyrok rozwodowy powód Z. B. pracował, jako kierowca w (...)F. i osiągał wynagrodzenie w kwocie 1.152 zł netto. Mieszkał w altance w ogródkach działkowych oraz okresowo zimą mieszkał u ówczesnej partnerki – matki jego małoletniej córki J.. Wówczas przekazywał na utrzymanie małoletniej córki 512 zł miesięcznie, a matce małoletniej córki przekazywał na pokrycie kosztów utrzymania 120 zł miesięcznie. Koszty zamieszkiwania Z. B. w altance na działce wynosiły 200 zł miesięcznie.

Pozwana G. B. pracowała wówczas, jako pracownik obsługi w Zespole Szkół (...)F. i osiągała wynagrodzenie w kwocie 1315 zł netto. Z uwagi na spłatę pożyczki zaciągniętej z pracowniczej kasy zapomogowo – pożyczkowej, po potrąceniu otrzymywała co miesiąc tytułem wynagrodzenia kwotę 894 zł. Mieszkała sama w trzypokojowym mieszkaniu i ponosiła koszty utrzymania mieszkania w wysokości 470 zł miesięcznie tytułem czynszu

Aktualnie powód pracuje, jako kierowca – konduktor i jego dochody to kwota od 1.500 do 1.600 zł netto. Na rzecz małoletniej córki w wieku 6 lat uiszcza co miesiąc kwotę 400 zł. Koszty zamieszkania powoda w altance na terenie ogródków działkowych to kwota 200 zł miesięcznie nie licząc kosztów opału. Część działki ogrodowej użytkowana jest przez pozwaną.

Pozwana G. B., tak jak poprzednio, pracuje w Zespole Szkół (...) F. i osiąga wynagrodzenie w kwocie 1.400 zł netto. Z uwagi na koszt ogrzewania budynku aktualny czynsz za mieszkanie uiszcza ona w wysokości 920 zł miesięcznie. Czynsz może zostać dopiero obniżony od miesiąca stycznia 2014 r. Za prąd pozwana płaci 120 zł miesięcznie. Spłaca zaciągniętą ponownie pożyczkę z pracowniczej kasy zapomogowo- pożyczkowej. Od dwóch lat mieszka z nią dorosła córka, która nie ma pracy i nie ma własnych dochodów.

Powództwo w ocenie Sądu I instancji nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd orzekający przywołał przepis art. 60 § 2 kro stosownie, do którego jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

W świetle poczynionych ustaleń, Sąd I instancji uznał, iż nie zachodzą przesłanki uzasadniające uchylenie obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej. Powód nie wykazał, aby od czasu wydania wyroku rozwodowego doszło do jakiegokolwiek zmiany stosunków, które uzasadniałyby uchylenie jego obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej.

Powód osiąga dochody wyższe niż w trakcie sprawy rozwodowej i podobnie jak poprzednio zamieszkuje w altance na terenie ogródków działkowych. Na utrzymaniu tak, jak poprzednio, powód ma małoletnią córkę, która aktualnie ma 6 lat. Powód podał, iż na utrzymanie małoletniego dziecka łoży 400 zł miesięcznie (w sprawie rozwodowej wskazywał kwotę 512 zł). Z kolei dochody pozwanej są na takim poziomie, jak poprzednio, a czynsz za mieszkanie wzrósł wskutek ponoszenia przez mieszkańców budynku kosztów ogrzewania. Z pozwaną zamieszkała dorosła córka stron, która aktualnie nie może znaleźć pracy.

Biorąc powyższe pod uwagę sytuacja stron w dacie orzekania rozwodu – 4 lata temu była podobna do obecnej, zatem opierając się na treści art. 138 kro w zw. z art. 60 § 2 i 3 kro a contrario, należało w ocenie Sądu I instancji powództwo oddalić.

W apelacji od powyższego wyroku powód zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, dokonanie oceny dowodów w sposób sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego, brak analizy wydatków powoda i wreszcie rozpoznane sprawy przez Sąd miejscowo niewłaściwy.

Wskazując na powyższe dowody skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania ewentualnie o zmianę wyroku i uwzględnienie powództwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest uzasadniona.

Sąd Rejonowy w zasadzie prawidłowo ustalił sytuację majątkową i rodzinną stron aktualnie i dokonał porównania tej sytuacji od czasu kiedy Sąd Okręgowy rozwiązując małżeństwo stron orzekał o alimentach na rzecz pozwanej.

Zarówno wówczas jak i obecnie najpoważniejszym wydatkiem w budżecie pozwanej był czynsz za trzypokojowe mieszkanie które strony zajmowały i którego były współwłaścicielami. Alimenty miały na celu zapewnić pozwanej pomoc w udźwignięciu tego wydatku ponieważ pozwany opuścił wspólne mieszkanie.

Dochody jakie strony uzyskiwały z wynagrodzenia za pracę podczas sprawy rozwodowej były porównywalne.

Aktualnie powód po podjęciu pracy w charakterze kierowcy-konduktora zarabia około 200 złotych miesięcznie więcej, aniżeli pozwana.

Wbrew stanowisku Sądu Rejonowego w sytuacji stron zmieniły się okoliczności które uprawniają – w ocenie Sądu odwoławczego- do uwzględnienia powództwa o uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda po 5 latach od jego ustalenia.

Poza sporem jest między stronami fakt że krótko po rozwiązaniu małżeństwa strony dobrowolnie dokonały częściowego podziału majątku i pozwana otrzymała na wyłączną własność mieszkanie zajmowane wcześniej przez małżonków, bez obowiązku spłat na rzecz powoda jego udziału w majątku wspólnym.

Obecnie pozwana jest wyłącznym właścicielem mieszkania i powód nie ma obowiązku partycypować w kosztach jego utrzymania. Pozwana mieszka z dorosłą córką i koszty utrzymania lokalu winny w połowie obciążać ją jako dorosłego domownika. Fakt, że córka nie pracuje (co z pewnością jest okresem przejściowym) skoro funkcjonowała ona na zagranicznym rynku pracy, nie zwalnia z konieczności łożenia na utrzymanie lokalu.

Dochody stron nie pozostają w takiej dysproporcji, by uznać, że gdyby strony funkcjonowały jako małżeństwo poziom życia pozwanej byłby wyższy. Obie strony są aktywne zawodowo, a wynagrodzenie pozwanego jest o około 200 złotych wyższe od wynagrodzenia pozwanej, co nie jest dysproporcją dającą podstawę do tzw. „wyrównania poziomu życia” małżonka niewinnego rozkładu pożycia małżeńskiego. Powód ma przy tym jeszcze na utrzymaniu małoletnie dziecko (był jego ojcem już w trakcie sprawy rozwodowej) i część swoich dochodów ma obowiązek przeznaczyć na alimenty dla dziecka. Strony są po rozwodzie 5 lat, pozwana została właścicielem mieszkania „krótko” po rozwodzie -jak strony zgodnie twierdzą- , zatem miała dość czasu, by ewentualnie podjąć decyzje, które pozwoliłyby utrzymać mieszkanie, a w szczególności opłacić czynsz z osiągniętych dochodów np. zamiana, sprzedaż i kupno mniejszego itp. Utrzymywanie i zamieszkiwanie w dotychczasowym lokalu jest oczywiście suwerenną decyzją pozwanej, ale nie może ona oczekiwać, że jej były mąż, który osiąga porównywalne dochody i wyzbył się najistotniejszego składnika majątku stron, będzie nadal pozwaną alimentował.

Rozwiązanie małżeństwa z winy jednego małżonka, nie jest jednoznacznie z obowiązkiem alimentowania małżonka niewinnego. Uwzględnienie przewidzianych w §2 art. 60 krio roszczeń uprzywilejowanych tj. ponad granicę niedostatku jest fakultatywne. O ewentualnym uchyleniu już przyznanych alimentów decydują okoliczności

konkretnej sprawy , a w szczególności porównanie sytuacji z okresu, gdy alimenty te przyznano do czasu, gdy wpływa żądanie ich uchylenia.

W tej sprawie Sąd Okręgowy z wyżej wskazanych powodów prezentuje odmienny pogląd od Sądu orzekającego w kwestii zmiany sytuacji majątkowej stron , co w konsekwencji doprowadziło do zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa.

Trafny jest zarzut apelacji, że sprawę rozpoznał Sąd niewłaściwy miejscowo, gdyż istotnie sprawa winna być rozstrzygnięta przez Sąd Rejonowy w Braniewie z uwagi na miejsce zamieszkania stron.

Rozpoznanie jednakże sprawy przez Sąd niewłaściwy miejscowo nie rodzi nieważności postępowania i nie ma wpływu na rozstrzygnięcie sprawy.

Z powyższych względów na skutek apelacji powoda zaskarżony wyrok stosownie do przepisu art. 386§1 kpc podlegał zmianie i obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanej uchylono z dniem 1 sierpnia 2013 roku (pozew wpłynął w dniu 31 lipca 2013 roku).Powód natomiast domagał się uchylenia obowiązku alimentacyjnego od dnia 1 lipca 2013 roku, co było żądaniem nieuzasadnionym i z tych względów apelacja w tej części podlegała oddaleniu zgodnie z art. 385 kpc